

(טו) ובהגיע תר אסתר בת אביחיל דד מרדכי אשר לקח לו לבת לבוא אל המלך
לא בקשה דבר כי אם את אשר יאמר הגי סרים המלך שמר הנשים ויהי אסתר
נשאת חן בעיני כל ראה

אחר אביה, ומכל מקום החזר גם מרדכי שלא נפרדה ממנו לגמרי⁸⁵². ויש שכתב, שבא הכתוב לומר שאף שאסתר מצידה לא ביקשה ולא קיבלה דבר מאחשורוש, מכל מקום אחשורוש קיבל ממנה, מפני שלא הביאה לו יופי ובריאות בלבד, אלא תכונות ומידות טובות ושכל שלם שקיבלה מאביה הצדיק ושחונכה בהן על ידי מרדכי שהוציא את כוחותיה הטובים הללו אל השלמות⁸⁵³.

ויש שכתב, שעמדה לה זכות אביה וזכות מרדכי וזכות עצמה שנשאה חן בעיני כל רואיה⁸⁵⁴, ושלא שבה לבית הנשים השני אלא חפץ בה המלך והמליכה⁸⁵⁵. ויש שביאר, שאם היה המלך חפץ באחת הנערות, היה משנה את שמה⁸⁵⁶, ורמו הכתוב כאן שאף שחפץ באסתר לא שינה את שמה ונשארה "אסתר בת אביחיל"⁸⁵⁷.

ויש שהביא בשם מדרש, שכאשר הקב"ה עושה נס על ידי צדיק, מזכיר את ייחוסו של הצדיק, ולכן הוזכר כאן אביה של אסתר⁸⁵⁸.

לֹא בִקְשָׁה דָּבָר כִּי אִם אֶת אֲשֶׁר יֹאמַר הָגִי לֹא
ביקשה מתנה ודורון שיבואו עמה אל בית המלך כשאר הנערות, כדי שתלכנה בכבוד אל המלך, אלא היתה עושה כל מה שאמר הגי⁸⁵⁹. והטעם שלא ביקשה דבר, כתבו רבים מן המפרשים, שכל הנערות ביקשו לסלסל ביופיין ולהתקשט לקראת ביאתן אל אחשורוש, אולם עבור אסתר היתה זו עבירה ולכן לא רצתה להתקשט, מלבד מה שיאמר הגי, שבוה היא אנוסה ופטורה⁸⁶⁰. ויש שכתב כעין זה, שבא הכתוב

ובהגיע תר אסתר... לבוא אל המלך כשהגיע הזמן הידוע⁸⁴¹ של סיום ימי תמרוקי אסתר, שבאותה העת היה עליה לבוא אל חדר המלך⁸⁴². ויש שהוסיף, שבא הכתוב להרגיש שבניגוד לשאר הנערות, אסתר לא התרצתה לבוא אל המלך, ורק התור אנס אותה לבוא, וזהו המשך הפסוק שאסתר "לא ביקשה דבר"⁸⁴³.

אֶסְתֵּר בַּת אֲבִיחַיִל דְּדִ מְרִדְכִי אֲשֶׁר לָקַח לָהּ לְבַת
הטעם שהזכיר את שם אביה כאן, וחזר והזכיר שמרדכי לקחה לו לבת, יש שביאר, שהזכיר את שם אביה, מפני שהיה צדיק⁸⁴⁴, ומפני שזכרה את צדקותו לא ביקשה להתייפות כדי שהמלך יבחר בה, ומטעם זה הזכיר גם את מרדכי אשר לקחה לו לבת⁸⁴⁵, או, שהזכיר שמרדכי לקחה לו לבת, לומר שחרה למרדכי שהמלך חפץ בה, כאדם שאבדה לו בתו⁸⁴⁶. ויש שביאר, מפני שרצה לבאר שבחא ומוסרה שלא ביקשה דבר ולא רצתה להטריח את שרי המלך⁸⁴⁷, מתוך כך הזכיר את אביה שהיה אדם גדול ואת דודה מרדכי שגידל אותה⁸⁴⁸. ויש שכתב, על פי דברי חז"ל ש"לבית הכוונה שמרדכי נשא אותה לאשה"⁸⁴⁹, ש"אשר לקח לו לבת" זהו הטעם ש"לא ביקשה דבר", שכיון שהיתה אשת איש לא נענתה ברצון לבוא אל המלך, אלא עשתה רק מה שהיתה אנוסה לעשות, ועל ידי כך לא נאסרה למרדכי⁸⁵⁰.

ויש שביאר, שאסתר היתה חשובה, שהיתה בת אביחיל שהיה איש חשוב ובעל שם ודוד מרדכי, ועם כל זה לא ביקשה דבר. והוסיף, שכיון שעשתה נסתלק ממנה מרדכי שהיתה נחשבת לו לאשה⁸⁵¹, התייחסה

851. ראה לעיל פסוק ז. 852. כמו שאמרו במגילה יג, ב, שהיתה עומדת מחיקו של אחשורוש וטובלת ויושבת בחיקו של מרדכי. אור חדש. 853. מלבי"ם. 854. ריי חיון, שמן המור. 855. מנות הלוי בשם הר"ר יצחק הכהן. 856. ראה לעיל ציון 838. 857. יוסף לקח. 858. הגר"א, וראה בהערת המהדור (מהדור רח"ד גובל). 859. שהגי היה שומר אותה בכלל כל הנשים. ר"מ חלאוי, ורא גאליקו כתב, שיתכן שהיו שואלים אותה כמה היא חפצה, והיתה משיבה להם שאינה רוצה דבר אלא מה שיאמר הגי. וכע"ז בשמן המור בפירושו הראשון, אלא שכתב שהיתה אומרת כן להגי - תן לי מה שתרצה. 860. עקידת יצחק, ר"מ עראמה, מנות הלוי בשם הר"ר יהודה אבן שושן, אלשיך, שלום אסתר, לקח טוב (צהלון) בפירושו הראשון, יוסף לקח בפירושו השני, ישע אלהים, ידי משה, אור חדש. וכע"ז במלבי"ם, שהראתה בזה שהיא אנוסה ואינה הולכת אל המלך מרצונה. ועי' עוד מגילת סתרים.

841. ראה לעיל ציון 727 ואילך, שיתר פירושו זמן ידוע. 842. ר"מ חלאוי, ריי חיון. 843. מלבי"ם. 844. ר"מ חלאוי, עיי' בדבריו. 845. ר"מ עראמה, מנות הלוי, ורא גאליקו, אלשיך, שלום אסתר. וכע"ז בריי אבן יצחק, מגילת ספר, מאמר מרדכי, עיי' וראה בטעמא דקרא, שהזכיר כאן אביה לרמוז שענין השתיקה והצניעות בא לה בטבעה בירושה מבית אביה, עיי'. ובתקפו של נס כתב, שמה שאסתר לא ביקשה דבר היה מצד תכונותיה הטובות שירשה מאביה, ומצד חינוכו של מרדכי שפיתח בה תכונות אלו. ובאילת השחר (טנבוים) כתב, שהזכיר כאן שם אביה ושמרדכי גידלה, לומר שאע"פ שעברו י"ב חודש שדרך האדם לעזוב אמונתו כשהוא נטמע בין בני אומה אחרת (ע"פ ע"ז נז, א), אסתר נשארה בת אביחיל הצדיק, ועדיין היא כבת מרדכי ללכת בדרכיו ובמעשיו. 846. ראי' ע"ז נ"ב, ר"מ חלאוי. 847. ראה להלן ציון 887. 848. ריי אלגיאני, עיי' מה שכתב הגר"א בשם מדרש. 849. ראה לעיל פסוק ז. 850. לקח טוב (צהלון).